

BÖLÜM 13

Yabancı Cisim Aspirasyonu

Ahmet ÇAĞLAR¹
Mehmet Ali ERYAZĞAN²

Yabancı cisim aspirasyonu ciddi ve ölümcül olabilme potansiyeline sahip bir olaydır. Soluk yolundan ilk kez bir yabancı cisim çıkarılması 1897 yılında modern bronkoskopinin de babası olarak bilinen Gustav Killian tarafından bir rijit özofagoskop ile yapılmıştır (1). 1900'lerin başlarında Chevalier Jackson ilk kez bir ışıklandırılmış rijit bronkoskopu forsepslerle kullanmaya başlamış ve hava yolundan yabancı cisimlerin çıkarılmasında bugün de geçerli olan prensipleri geliştirmiştir (2). Fleksibl bronkoskop ise 1960'larda geliştirilmiştir (3,4).

Yabancı cisim aspirasyonu çoğunlukla çocuklarda görülse de her yaşta karşılaşılabılır. Literatürdeki çalışmaların çoğunluğu çocuk popülasyonu ile ilgili olsa da tedavi prensipleri yetişkin popülasyonda da uygulanabilmektedir. Başarılı bir müdahalenin anahtarı hızlı bir tanı ve en tecrübeli personelin rol aldığı planlı bir tedavi sürecidir.

Epidemiyoloji ve Etiyoloji

Yabancı cisim aspirasyonu vakalarının %75 kadarı 3 yaş altı çocuklarda görülür (5,6). Bu yaş grubundaki yüksek insidans çocukların dünyayı keşfederken ağızlarını daha çok kullandıkları dönemin yansıması olarak düşünülmektedir. Ek olarak, bu yaş grubu çocukların olmayan arka dişleri ve az gelişmiş yutkunma mekanizmaları nedeni ile soluk yolları daha korumasızdır. Çocukluk çağındaki aspirasyon vakalarının %60'ı erkektir (5). Aspire edilen cisimler diyetteki çeşitlilik ve geleneklere göre ülkeler arasında değişkenlik gösterir. Fındık ve

¹ Uzm. Dr. Aksaray Eğitim ve Araştırma Hastanesi, drcaglar4@gmail.com

² Dr. Öğr. Üyesi, Aksaray Eğitim ve Araştırma Hastanesi, eryazgan@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Killian G. Direct endoscopy of the upper air-passages and oesophagus: its diagnosis and therapeutic value in the search for and removal of foreign bodies. *J Laryngol Rhinol Otol*, 1902;17(9):461-468. Doi:10.1017/S1755146300171719
2. Jackson C, Jackson CL. Diseases of the Air and Food Passages of Foreign Body Origin. *The Laryngoscope*, 1936;46;814. Doi:10.1288/00005537-193610000-00008
3. Ikeda, S. (1974). *Atlas of Flexible Bronchofiberscopy*. Baltimore: University Park Press
4. Ikeda S, Yanai N, Ishikawa S. The flexible bronchofiberscope. *Keio J Med*, 1968;17(1):1-16. Doi:10.2302/kjm.17.1
5. Fidkowski CW, Zheng H, Firth PG. The anesthetic considerations of tracheobronchial foreign bodies in children: a literature review of 12,979 cases. *Anesth Analg*, 2010;111(4):1016-1025. Doi:10.1213/ANE.0b013e3181ef3e9c
6. Foltran F, Ballali S, Rodriguez H, et al. Inhaled foreign bodies in children: a global perspective on their epidemiological, clinical, and preventive aspects. *Pediatr Pulmonol*, 2013;48(4):344-351. Doi:10.1002/ppul.22701
7. Kaushal P, Brown DJ, Lander L, et al. Aspirated foreign bodies in pediatric patients, 1968–2010: a comparison between the United States and other countries. *Int J Pediatr Otorhinolaryngol*, 2011;75(10):1322-1326. Doi:10.1016/j.ijporl.2011.07.027
8. Debeljak A, Sorli J, Music E, et al. Bronchoscopic removal of foreign bodies in adults: experience with 62 patients from 1974–1998. *Eur Respir J*, 1999;14(4):792-795. Doi:10.1034/j.1399-3003.1999.14d11.x
9. Baharloo F, Veyckemans F, Francis C, et al. Tracheobronchial foreign bodies: presentation and management in children and adults. *Chest*, 1999;115(5):1357-1362. Doi:10.1378/chest.115.5.1357
10. Mise K, Savicevic AJ, Pavlov N, et al. Removal of tracheobronchial foreign bodies in adults using flexible bronchoscopy: experience 1995–2006. *Surg Endosc*, 2009;23(6):1360-1364. Doi:10.1007/s00464-008-0181-9
11. Heyer CM, Bollmeier ME, Rossler L, et al. Evaluation of clinical, radiologic, and laboratory prebronchoscopy findings in children with suspected foreign body aspiration. *J Pediatr Surg*, 2006;41(11):1882-1888. Doi:10.1016/j.jpedsurg.2006.06.016
12. Gang W, Zhengxia P, Hongbo L, et al. Diagnosis and treatment of tracheobronchial foreign bodies in 1024 children. *J Pediatr Surg*, 2012;47(11):2004-2010. Doi:10.1016/j.jpedsurg.2012.07.036
13. Sahin A, Meteroglu F, Eren S, et al. Inhalation of foreign bodies in children: experience of 22 years. *J Trauma Acute Care Surg*, 2013;74(2):658-663. Doi:10.1097/TA.0b013e3182789520
14. Zhijun C, Fugao Z, Niankai Z, et al. Therapeutic experience from 1428 patients with pediatric tracheobronchial foreign body. *J Pediatr Surg*, 2008;43(4):718-721. Doi:10.1016/j.jpedsurg.2007.10.010
15. Jackson, C. & Jackson, C. L. (1950). *Bronchoesophagology*. Philadelphia: Saunders
16. Hitter A, Hullo E, Durand C, et al. Diagnostic value of various investigations in children with suspected foreign body aspiration. *Eur Ann Otorhinolaryngol Head Neck Dis*, 2011;128(5):248-252. Doi:10.1016/j.anorl.2010.12.011
17. Adaletli I, Kurugoglu S, Ulus S, et al. Utilization of low-dose multidetector ct and virtual bronchoscopy in children with suspected foreign body aspiration. *Pediatr Radiol*, 2007;37(1):33-40. Doi:10.1007/s00247-006-0331-y

18. Mani N, Soma M, Massey S, et al. Removal of inhaled foreign bodies—middle of the night or the next morning? *Int J Pediatr Otorhinolaryngol*, 2009;73(8):1085-1089. Doi:10.1016/j.ijporl.2009.04.005
19. Ramos MB, Fernandez-Villar A, Rivo JE, et al. Extraction of airway foreign bodies in adult: experience from 1987–2008. *Interact Cardiovasc Thorac Surg*, 2009;9(3):402-405. Doi:10.1510/icvts.2009.207332
20. Hughes CA, Baroody FM, Marsh BR. Pediatric tracheobronchial foreign bodies: historical review from the Johns Hopkins Hospital. *Ann Otol Rhinol Laryngol*, 1996;105(7):555-561. Doi:10.1177/000348949610500712
21. Fruchter O, Kramer MR. Retrieval of various foreign bodies by flexible bryoprobe: in vitro feasibility study. *Clin Respir J*, 2015;9(2):176-179. Doi:10.1111/crj.12120
22. Zerella JT, Dimler M, McGill LC, et al. Foreign body aspiration in children: value of radiography and complications of bronchoscopy. *J Pediatr Surg*, 1998;33(11):1651-1654. Doi:10.1016/s0022-3468(98)90601-7
23. Zaytoun GM, Rouadi PW, Baki DH. Endoscopic management of foreign bodies in the tracheobronchial tree: predictive factors for complications. *Otolaryngol Head Neck Surg*, 2000;123(3):311-316. Doi:10.1067/mhn.2000.105060